

Shem Tov ibn Falaquera (1225-1295)

When was he born?

1. Sefer HaMevakesh p. 9

In the year 5024 according to the reckoning of the Israelites from creation, in the eighth month of the months of this year... my years have passed the midpoint of seventy and the year forty is approaching.

Poet

2. HaMevakesh p. 6b (translation Rabbi Harry W. Ettleson in JQR)

Can the lorn Jew be joyous, when
Accursed is his lot among men?
For, tho' today his wealth be more
Than sand upon the ocean's shore,
Tomorrow goes he stripped and sore.
What justice can there be for Jew,
His foe being judge and jury, too?
Or how should Israel raise his head,
Wallowing in blood and sore-bestead?
O God, redeem Thy people's state,
And glorify and vindicate
Thy name, which foes now desecrate!

הישמח היהודי האומלל
וחלקו בין בני אדם מקולל
ואם היום יהי עשרו כחול ים
למחר יהלוך ערום ושולל
ומה יצרק ילוד יעקב ויזכה
בעוד אויבו ידינהו ופלל
ואיך ירים לראשו ישראל
והנה הוא בדם מכות מגולל
אלהים עמך הושע אשר אז
תקדש את שמך המחולל

3. Sefer HaMaalot p. 60

וכל גבר יראה עני בשבט עבדת זמנו
ונע ונד בארץ לבקש מזונו
והתלאה סובבת מכל עבד
ומכל צד יבוא השוד והשבר
עד [כי] מתוק לאיש דגבי נחל ולשקוד על גדיש וקבר

אמרתי אל נפשי לגרש השירה ולשלח ולהיות דינה כדין שעיר המשתלח ולשוב בלב
מהור לאל נושא עון וחטא סולח ואדור נדר לבל אעמוד עוד בסודה וכתבתי לה זה
ספר בריתות ואתן בידה:

His last poem (on p. 28b) he introduces with the following words: ואלה
דברי שיר האחרונים ומהיום הזה והלאה אין לי חלק בשירות ולא נחלה בזמירות

No Claim to Originality

4. Reishit Chochma: Introduction (translation Jospe p. 6)

Most of my words in this (book) on the sciences are the words of the chief philosophers and experts. I have not innovated anything on my own, but only collected them from the books that are distributed there.

5. De'ot Ha-Pilosophim VI, A, 1 (translation Jospe p. 6)

He [Aristotle] said: We must be informed of the opinions of the ancients concerning the soul, to be aided by them. Whichever of them we find to be correct, we shall retain; and whichever is not correct, we shall abandon.

Shem Tov ibn Falaquera (1225-1295)

6. *Mevakesh* p. 12 (translation Levine, *Seeker* pp.7-8)

I composed: (1) Rules for the sick and the regimen of health and the regimen of the soul. It is healing for the heart and a benefit for the limbs, in metrical verse. (2) And the *Treatise on Ethics*, which explains proper actions. (3) *Balm for Sorrow*, which gladdens the bereaved. (4) *Scroll of Remembrance*, in which I discuss times past, for at this time hordes of troubles come upon us daily. (5) And the *Treatise of the Disputation*, explaining the harmony between the Torah and philosophy. (6) And the *Beginning of Wisdom*. (7) And the *Book of Degrees*, in both of which I discuss the ultimate purpose of wisdom and (its) benefits and the great qualities of men. This my knowledge was sufficient to attain in my childhood, and these are the children of my thoughts in my youth.

7. *Maalot* pp. 11-12. (translation Jospe p. 46)

Many of the ignorant who are empty and lacking in wisdom find it difficult when an author brings a proof from the words of non-Jewish sages. In their eyes, their words are worthless, and they say that it is not proper to accept them. But these fools who lack understanding do not remember, and will never imagine or understand, that it is proper to accept the truth from every person, even if he be less than oneself or from another nation... And it is not proper to look at the speaker, but only at what is said, as the philosopher said: "Know the truth and you will know her masters," as I mentioned in the *Treatise of the Disputation*.

8. *De'ot Ha-Pilosophim* 4ab (translation Jospe p. 50)

The reasons necessitating writing these opinions in this book are two. The first reason, which is more necessary, is that a Jew who wants to know them can know these opinions with a true knowledge... and he will (be able to) discern the true from the false and the impossible from the possible... For the doubts concerning what they said in physics are few, but concerning what they said in metaphysics are many. Therefore this book will clarify which of their opinions have been demonstrated and which of them have not been demonstrated but which they said according to what appeared to them. Therefore, I have translated these opinions from the Arabic language into the Hebrew language, and composed them from books that are widely distributed, so that one who wants to know them can find them all collected in one book, and will not need to weary himself by reading all (those) books, for all their opinions on physics and metaphysics are included in this book in general and in detail. The second reason is that most of what has been translated of these opinions into our language has been corrupted, and they are not clear as they should be, so that one who studies these translated books cannot (understand) them in their true meaning.

9. *Sefer ha-Mevakesh* p. 65

The Seeker asked: What is the essence [*ikkar*] of the Torah? The Believer responded: "The essence of the Torah is to believe that the world has a creator, that He is one, that He brought all creatures into existence from nothing, and to believe that the world is created, not eternal *a parte ante*, as the deniers maintain; and that He causes His prophecy to overflow upon the prophet who is His messenger, sent to inform people of His will; and that he changes nature by his hand and performs miracles; and to believe that the souls remain [in existence] after departing from the body; and punishment and reward.

Shem Tov ibn Falaquera (1225-1295)

Importance of Philosophy

10. Iggeret Ha-Vikuach p.1

For philosophy is the Torah's sister and twin;
They agree on the right and truth.¹

11. Sefer HaMaalot

ורבים מעמי הארץ אשר מחכמה רקים ודלים יקשה באוד העיניהם כשיביא המחבר ראייה מדברי חכמי האומות ודבריהם בעיניהם דברים בטלים ואומרים כי אין ראוי לקבלם ולא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם. ולא יבינו אלה הפתאים חסרי הלב כי ראוי לקבל האמת מכל אדם אפילו שיהיה פחות ממנו או מעם אחר ואם יכתוב דבר ממה שאמר בשמו יכתבנו. ואין ראוי להביט אל האומר אלא על המאמר כמו שאמר החכם דע האמת ותדע בעליה.

12. Maalot p. 48²

Therefore, this pure class (of men) intend to take the correct way in studying the Torah and philosophy, which are two sisters according to every true philosopher, in the correct order; and strive to perfect the intellectual virtues, the general principles of which are mentioned in our holy Torah and the details of which are explained in the philosophical books composed in the method of demonstration; and to be perfect in the moral virtues, the general principles as well as the details of which are explained in our Torah. It is not as the ignorant think, that philosophy, which is the demonstrative science, contradicts our Torah, for God forbid that our Torah should contradict the truth.

13. Reishit Chochma 21

מזה הספר יתבאר באור אמתי אם אנו רשאים ללמוד אלו החכמות מצד תורתנו ²¹ אם לא או אם סותרים דבר ממה שנזכר בתורתנו כמו שיחשוב מי שאין לו שכל מפני שיש אנשים חסרי דעת תועים בנפשם וחושבים כי הוא אסור מצד התורה לעיין באלו החכמות וזה הטעות הראה (read קרה as in ס' המעלות 73, line 21) להם מפני שהם סכלים באלו החכמות ואלו ידעו אמתתם היו יודעים כי הדבר הפך ממה ולא כאשר יחשבו חסרי לב כי הפילוסופיה שהיא: 48, המעלות). Similarly he expresses himself in המעלות, 48: החכמה המופתית סותרת תורתנו חלילה שתהיה סותרת האמת אבל המודיעה אותה ... הטפש חשב כי: 73, המעלות (see above note 24); comp. also המעלות, 48: המעלות בפילוסופיא נוטה מדרך תורתנו הקדושה עד שחשבו במחשבותיהם הרקות מהאמת כי כל דבר שהוא נזכר בפילוסופיא הוא שוא ושקר אפילו שיש על אותו דבר דעות הפילוסופים; מורה המורה, beginning; ראויות אמתיות מצד השכל

¹ Translation Jospe *Torah and Sophia: Shem Tov Ibn Falaquera* p. 79

² Translation Jospe *Torah and Sophia Shem Tov Ibn Falaquera* p. 79

Shem Tov ibn Falaquera (1225-1295)

When Philosophy Contradicts Torah

14. Iggeret Ha-Vikuach p. 3³

The sage said: Far be it from me to consider any of the words which opposes our Torah, let alone to believe anything that contradicts our faith. Whatever we accept of their words is true and agrees with our religion, this alone is true. I eat the content of the pomegranate and discard its peel.

15. Mevakesh p. 73⁴

Do not believe anything of the words of the philosophers, small or great, that contradicts anything in the Torah, for belief in the Torah is essential, since it is from God and transcends reason, and leads to the knowledge of the truth. Most of the opinions of the philosophers on metaphysics are the opposite of the truth, and their opinions on physics are a mixture of truth and falsehood.

Judaism is Source of all Philosophy

16. Igeret HaVikuach p.13-14

ואין הפרש בין שיהיו אלו הקדמונים מאומנותינו או שלא יהיו כשיהיה העיון על דרך האמת והשלום מכל חסרון לא נחוש אם יהיו מאומנותינו או לא מאחר שאותן הפילוסופים כלו זמניהם בחקירת אותן הראיות האמתיות מחן שאינן אמתיות והשתדלו להבדיל אלו מאלו ע"כ צריך כשנרצה להשיג הדברים מצד חשכל שנגיין בספריהם המחוברים מזה הענין ומד, שיש בהם מהאמת נקבלהו, ומה שאינו אמת והוא מכחיש דבר מתורתנו נשליך אותו אחר גיוגו ולא נעלהו על לב ונצטרך לספריהם מאחר שאבת ספרי חז"ל מחוברים מזה הענין ועכ"ז צריך בהכרח להקדים לספריהם יושר המרות ולהיות שלם בדעתו שידע מח איסור והמותר מה שיש בידי עם כל זה שאין כל אדם ראוי באלו העמוקות וזהו מה שארז"ל ראיתי בני עליה והם מועטים ולעומק אלו הענינים היו הקדמונים מהפילוסופים מסתירים אותן הדברים ואומרים אותם בחידות והכמינו הזהירונו שלא לגלותם כמו שדרשו על הפסוק כבשים ללבושך ודבש וחלב תחת לשונך.

Defender of Rambam

17. Moreh HaMoreh Introduction

ואתר תפלתי אומר כי הכונה הראשונה בזה הספר לדבר במקצת הענינים שזכרו בספר מורה הנבוכים, ובדעות הפלוסופים הכתובות בו, ולהודיע הדברים שהסכימו עליהם ומה שחלקו עליהם, והמסופקים אצלם שלא עמדו על אמתתם, ורבים מחכמי תורתנו שלא יתעסקו בחכמת אחרת אלא בפשוטי התורה בלבד, רואים שאין ראוי להתעסק בדברי הפלוסופים כלל, בעבור שהם מכחישים רוב דברי הקבלה המקובלים מהנביאים ע"ה, כי האמת מה שקבלנו מהם, ומחכמינו זכר לברכה שהיו חכמי אמת.

ואחרים מחכמי התורה שהתעסקו בתורה ובחכמה, רואים כי ראוי לקבל מדבריהם מה שיש עליהם ראיות שכליות, ולא יכחישו דבר מדברי הקבלה, ונכון הדבר, כי יש אנשים ואלקים הם, ובני עליון, שיודעים האמת בעזר אלקי, ורואים אותה עין בעין בלי חקירה אנושית, אלא אלקי ית' וית' משכילם ומורם דרך זו ילכו, והם הקדושים אשר בארץ, המשימים יוצרם לנגדם תמיד, ולא יפנוהו מדעתם, יצדקו האומרים כי זהו ענין ולא למדתי חכמה, ודעת קדושים אדע. ודוד ע"ה שאל "הדריכני באמתך ולמדני". ובעד זאת החכמה נאמר, וכי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה" כי היא מתנה אלקית, ולא נתן אלא למי שיש לו השתדלות אנושי, ולא הוחן בזה החן ולא נתן בזה הכבוד שבעד נאמר חן וכבוד ה' יתן. אלא מי שירצה בו האלוך ית' ואוהב אותו. ויש אחרים למטה מאלה כל ידיעותיהם מצד החקירה האנושית, בעזר השכל שנתן להם בטבע והם חכמים בחכמה אנושית, ומה ששיגו מהדברים, הוא מצד חקירתם לנמצאים, ואלה שלמותם כפי שלמות ידיעתם בנמצאים, ומצטרפים צורך הכרחי ללמוד חכמות חכמי המחקר, המדברים בטבעי הנמצאים על פי החקירה, כי המשכיל ישמע דבריהם ויקבל מה שאמרו מהאמת כמו שאמרו החכמינו ז"ל, ור' מאיד היכי גמר תורה מפומיה דאחר, והא כתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא, אם הרב דומה למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיהו, א"ר שמעון בן לקיש ר' מאיר קרא אשכח ודרש, הט אזנך לדברי חכמים, ולבך תשית לדעתי, לדעתם לא נאמר אלא לדעתי. וזה הדרך תפשו להם רבים וגדולים מחכמי התורה שהיו חסידי עליון, לשמוע מדברי המחקר, כל דבר שהשיגוהו מצד החקירה השכלית ואינה כנגד הקבלה.

3 Translation Jospe Torah and Sophia Shem Tov Ibn Falaquera p. 84

4 Translation Jospe Torah and Sophia Shem Tov Ibn Falaquera p. 85

Shem Tov ibn Falaquera (1225-1295)

Bibliography

Iggeret Hanhagat ha-Guf ve ha-Nefesh, a treatise in verse on the control of the body and the soul.

Zeri ha-Yagon, on resignation and fortitude under misfortune. Cremona, 1550.

Iggeret ha-Vikkuach, a dialogue between an orthodox Jew and a philosopher on the harmony of philosophy and religion, being an attempt to prove that not only the Bible, but even the Talmud, is in perfect accord with philosophy. Prague, 1810.

Reshit Hokmah, treating of moral duties (and giving the so-called "ethical epistles" of Aristotle), of the sciences, and of the necessity of studying philosophy. In this Shem-Ṭob treats of the philosophy of Aristotle and Plato. This and the preceding work have been translated into Latin (Bibliothèque Nationale, Paris, MS. Latin, No. 6691A).

Sefer ha-Ma'alot, on the different degrees of human perfection; ed. L. Venetianer, 1891.

Ha-Mevaqqesh, a survey of human knowledge in the form of a dialogue in rimed prose interspersed with verse. This work is a remodeling of the "Reshit Hokmah." Amsterdam, 1779.

Sefer ha-Nefesh, a psychological treatise according to the Arabian Peripatetics, especially Avicenna. Brody, 1835.

Moreh ha-Moreh, commentary on the philosophical part of the "Moreh Nebukim" of Maimonides, with an appendix containing corrections of the Hebrew translation of Samuel ibn Tibbon. Presburg, 1837.

Letter in defense of the "Moreh Nebukim," which had been attacked by several French rabbis; published in the "Minhat Kena'ot." Presburg, 1838.

Extracts from Ibn Gabirol's "Meqor Hayyim," published by Solomon Munk in his "Mélanges de Philosophie Juive et Arabe." Paris, 1859.

De'ot ha-Filusufim, containing Aristotle's "Physics and Metaphysics" according to Ibn Roshd's interpretations (Steinschneider, "Cat. Hebr. MSS." Leyden, No. 20).

Iggeret ha-Musar, a compilation of ethical sentences (comp. "Orient, Lit." 1879, p. 79).

Megillat ha-Zikkaron, a historical work, no longer in existence, quoted in the "Mevaqqesh."

Iggeret ha-Chalom, a treatise on dreams, mentioned in "Moreh ha-Moreh," iii., ch. 19, p. 131.

Book about ibn Falaquera

Torah and Sophia: The Life and Thought of Shem Tov Ibn Falaquera Raphael Jospe